

Deze vogel is verreweg het donkerste exemplaar in mijne verzameling en behoort tot de donkere kleurphase die hoofdzakelijk ten zuiden van den poolcirkel broedt. (S).

Larus minutus Pall. — Dwergmeeuw. 8 Mei schoot ik op de Schelde bij Bergen-op-Zoom een exemplaar in overgangskleed. Geheele lengte 29,5 cM., snavel 24, tarsus 26 m.m.

De snavel is zwart; de kop zwartbruin gemarmerd; hals licht meeuwenblauw; rug meeuwenblauw; staart wit met vier zwarte vlekken aan het uiteinde der twee vederen volgende op de buitenste die geheel wit zijn. Vleugels aan de bovenzijde grijsbruin met bruinzwart, aan de onderzijde donker grijs. Groote slagpennen op de buitenvlag zwart, op de binnenvlag zwart met wit, aan de punt zwart. Onderdeelen wit met zeer zachte rose tint. Pooten rood, nagels zwart. (La Fontyn).

Zoover mijn ondervinding gaat, is dit de eerste maal dat de dwergmeeuw in het voorjaar in Nederland wordt waargenomen. Wel trekken jaarlijks exemplaren langs onze kusten in den laten herfst en in den winter, en zoo werden dit jaar weer telkens één voorwerp op 29 November en 16 Januari gevangen aan de noordkust van Groningen, welke zich in mijne collectie bevinden, maar nimmer ontving ik tot dusverre voorjaarsvogels. Evenmin blijkt uit eenigen mij toegankelijken catalogus of wel uit ornithologische verslagen van vroeger jaren dat *L. minutus* Nederland in het voorjaar bezoekt. Eene verklaring hiervoor is gemakkelijk te vinden in de omstandigheid dat de trek, die in den herfst meest van N. O. naar Z.W. gericht is, in het voorjaar geheel anders verloopt, zoodat de voorwerpen van *L. minutus* die hun ver oostelijk van Nederland gelegen broedgebied langs den van Z. naar N. loopenden weg willen bereiken, op grooten afstand van ons verwijderd trekken. De door den heer La Fontyn geschoten meeuw kan op dezen regel eene uitzondering hebben gemaakt, maar ook is het niet onmogelijk dat de vogel binnen of dichtbij onze grenzen heeft overwinterd en alzoo op een voor deze soort ongewoon tijdstip werd aangetroffen (S.).

In het Museum alhier (Groningen) zag ik een ♀ dat 21 Januari te Westernieland was gevangen. (Lieftinck).

Procellaria leucorrhoea V. — Vaal Stormvogeltje. 9 October (dus na den storm van 6—7 dier maand) ontving ik een in een staltnet op het Groninger wad gevangen ♂. Verder zag ik de volgende voorwerpen: 13 November een van Westernieland, 14 November drie van het Uithuizerwad (Gr.) en 1 December nog een van laatstgenoemde plaats. Tegenover deze zes exemplaren van *P. leucorrhoea* staat geen enkel van *P. pelagica*. (Lieftinck).

Anser erythropus (L.) — Dwerggans. Voor de Diergaarde van Artis ontving ik 7 November een bij de Lichtmis (O.) gevangen exemplaar. (Kerbert).

Cygnus bewicki Yarr — Kleine Zwaan. Op Texel werd 24 November een oud exemplaar geschoten. (Daalder).

Voor Artis ontving ik levend:

- 1e. een jong, nog grijs met vleeschkleurigen snavel, 27 October gevangen bij de Lichtmis (O.);
- 2e. een oud exemplaar, Foxhol (Gr.), 29 October;
- 3e. een idem, de Lichtmis (O.), 18 November. (Kerbert).

Den 7^{en} Maart vond ik bij een poelier te Amsterdam een voorwerp dat volgens opgave in Noord-Holland was geschoten. De vogel was zuiver wit; alleen was om den snavel de bekende gele aanslag zichtbaar. Het geel van den snavel was grauw gevlekt. (Swaan).

In Maart werd nog een exemplaar nabij Zeist geschoten (S.).

Colymbus auritus (L.) — Kuifduiker. 5 Januari zag ik op een uitstapje naar IJmuiden (N.H.) een aantal dezer vogels. De eerste vloog langs mij uit de kom tusschen de beide hoofden naar den mond der haven. Ik volgde hem en zag toen nog drie andere rustig in mijne onmiddellijke nabijheid rondzwemmen. Later vlogen nog drie stuks in zuidelijke richting over zee, terwijl ik op mijn terugtocht naar het dorp, onder een steiger tusschen den wal en een paar visschersvaartuigen een exemplaar rustig zag drijven en duiken alsof er in zijn buurt geen leven en bedrijf ware geweest. Met het horloge in de hand nam ik ettelijke malen waar dat zij bij het duiken ongeveer 15 seconden onder water blijven. Wanneer zij duiken, doen zij een klein sprongetje en verdwijnen dan in de diepte. Eenmaal kwam een boven met een klein vischje in den bek. Van tijd tot tijd maakten zij een piepend geluid. De vogel in de haven maakte voortdurend een schokkende beweging met den kop en hapte daarbij gapend in de lucht. Wanneer zij drijven, houden zij de pooten wijd uiteen; wanneer zij zwemmen, slaan zij de pooten beurtelings ver naar achteren. Het exemplaar in de haven was stellig een wijtje; de andere waarschijnlijk ook. (Swaan).

Mr. R. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

Neerlangbroek, Mei 1904.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 28 Mei 1904 hield de „A.E.C.“ hare 32ste bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur, in „Zeemanshoop“. Aanwezig 10 leden. De heer Jaspers is met kennisgeving afwezig.

De heer Heinsius deelt aan diegenen der aanwezigen, die zulks verlangen, exemplaren uit van het Meinummer van het „Maandblad der Ned. Natuurhist. Vereeniging“, bevattende de lijst van grootere soorten van Nederlandsche kevers, voor welker verkrijging door ruil Dr. Everts zich aanbeveelt.

De heer Mac Gillavry vertoont vrouwelijke exemplaren van een waterkever, *Helochares*, die de eieren in een zak aan het achterlijf medevoeren. Hij bespreekt de langdurige metamorphose eener *Anthrenus*-soort, welker larven bij hem ruim anderhalf jaar leefden en reeds vrij groot waren, toen zij gevonden werden. Ook worden larven van *Tiresias serra* F. ter bezichtiging gesteld, alsmede exemplaren van den zeldzamen *Lixus punctiventris* Bohem., in de duinen aangetroffen, en van *Nacorda melanura* L., welke onderling bijzonder veel in grootte verschillen, n.l. van 7.5 tot 13 m.m. Eindelijk beschrijft Spreker nog de wijze, waarop eene door hem waargenomen kortschildkeverlarve zich gedroeg bij de vermeestering van een aardworm; zoolang de larve, die den worm aan het staarteinde vasthield, kans had, het van den zich in den grond terugtrekkenden worm te winnen, bleef het bij een zoo sterk mogelijk trekken, doch toen de worm sterker bleek dan de larve, zoodat aan deze hare prooi zou ontgaan, liet de larve haar los, spoedde zich naar voren en beet den worm bij den grond door; aldus viel haar in elk geval een stuk van het dier ten deel.

De heer Bouman heeft eenige Nederlandsche vlinders medegebracht, waarvan de determinatie bij hem niet geheel vast staat. De voorzitter verleent zijne hulp, om deze tot zekerheid te brengen.

De heer Van Beek vertoont een paar *Plecoptera*, bestemd als *Isogenus nubecula* Newm. en *Nemura variegata* Ol.; verder eenige bladwespen, *Abia scircea* L. en *Lyda erythrocephala* L., een paar vlinders, *Cerura furcula* Cl. en *Heliaca tenebrata* Sc. en verschillende *Diptera*.

De heer Leefmans laat eenige *Coleoptera* en *Diptera* rondgaan, ten deele te Laren (N.H.) gevangen.

De heer Roelofs toont eene reusachtige gal van *Cecidomyia saliciperda* L. Duf., bij Amsterdam gevonden, alsmede schildluizen op heide en meidoorn; verder eene

Silpha-larve, een exemplaar van den Weverbok, *Lamia textor* L., te Ankeveen gevonden, een cocon met pop van *Plusia festucae* L. en gallen op helm, gelijkende op die van *Lipara* op riet.

De Voorzitter brengt de plannen ter tafel, welke gemaakt zijn tot het houden eener biologische tentoonstelling in Juni 1905 door de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging en het K. Z. G. „Natura Artis Magistra.” Hij meent, dat het wenschelijk is, dat de A. E. C. op deze tentoonstelling met eene flinke inzending voor den dag komt en beveelt als zoodanig aan eene verzameling woningen van insecten. De aanwezigen kunnen zich met dat plan wel vereenigen, doch zal hierover in de bijeenkomst, in de volgende maand te houden, definitief worden beslist.

* * *

Op Zaterdag 25 Juni 1904 werd deze bijeenkomst op de gewone plaats en den gewonen tijd gehouden, onder voorzitterschap van den Vice-Voorzitter, Dr. J. C. H. de Meijere, daar de Voorzitter door familieomstandigheden verhinderd was tegenwoordig te zijn. Aanwezig 14 leden.

Na eenige discussie wordt besloten, dat de A. E. C. op de biologische tentoonstelling in 1905 eene verzameling insectenwoningen zal inzenden en dat de leden al hun best zullen doen, zooveel mogelijk op dit gebied bijeen te brengen. De heer De Meijere stelt zich beschikbaar, om de voorwerpen in ontvangst te nemen en later te ordenen.

Op voorstel van den heer Uijttenboogaart zal in overweging genomen worden, wellicht ook nog eene inzending op 't gebied der mimicry gereed te maken. Het zal er van afhangen, of de leden er in slagen, hiervan eene voldoende collectie bijeen te brengen.

Klemdraai bij Valeriaan.

Hierbij zend ik u een pen-teekening van klemdraai bij Valeriaan. We vonden die (mijn vriend Gijnen en ik) tusschen het riet in de Oosteinderpoel, den 22sten Juni. In *De Levende Natuur* hebt u, geloof ik, nog geen volledige afbeelding van het geval (tenminste niet bij de Valeriaan; wel staat in het *Maandblad* der N. N. V. een exemplaar geteekend, dat echter niet de geheele vorming vertoont, daar het bovenste gedeelte van den beklemden stengel weggesneden was.

Ook in Hugo de Vries' boek (*Monographie der Zwangsdrehungen*) staat op plaat XI een mooie teekening van klemdraai bij Valeriaan. Misschien vindt u onze vondst belangrijk genoeg, om bij de korte mededeelingen te plaatsen.

De pentekening, door den heer Gust. van de Wall Perné, kunstschilder alhier, gemaakt, wilde ik graag terughebben, dan kom ik die wel eens bij u afhalen.

Ik zal zo aan de afdeling der Biologie v. d. stengel voor de tentoonstelling cadeau doen. J. ALLEN.

Amst. 29 Juni 1904.

Keverorchis

(*Listera ovata*).

Mogelijk komt het u merkwaardig voor, dat ik deze week eenige exemplaren van de Keverorchis gevonden heb op de moerassige gronden langs den zoogen. Liniedijk, alhier, in gezelschap van de gevlekte orchis, lisch, enz. 't Waren forsche planten, mooi bloeiend.

J. H. H. DAAMEN.

Amersfoort.

Glimwormpjes in de duinen.

'n Klein meisje vertelde me, dat haar vader, die 's nachts in de duinen bij netten, welke daar liggen te drogen, de wacht houdt, „kleine lichtjes” had gezien. 'k Dacht aan glimwormen en ging denzelfden avond mee. Tegen 10 uur waren wij een half uur de duinen in, plaats, waar op dien tijd stellig nooit 'n mensch komt. En ja, toen heb ik ze gezien, die wondere sprookjesdiertjes. Hier en daar flonkerden tusschen het gras en de struiken die zachte, teer-groene lichtjes, stil-voortschuivend langs de stengels, rondom, tusschen de plantjes, 'n tooverlandschapje scheppend.

'k Nam drie diertjes mee. Thuis lichtten ze niet meer, maar pas waren ze onder 'n glas, in 't donker, of daar kwam 't weer. 'n Groot deel van den nacht had ik op m'n slaapkamer dat stille, fantastische wonderschijnsel.

Nu zou 'k graag hieromtrent iets willen weten. Dat de diertjes ook in de duinen voorkwamen, wist ik niet. Hier hoorde ik er nog nooit van. Zou U over dit natuurwonder een en ander willen mededeelen?

Scheveningen.

A. WALLEMA.

Thesium humifusum.

Op de excursie in de duinen achter Santpoort vond ik: *Thesium humifusum*.

G. TEN NAPEL.

Alpensalamanders.

In uw boekje *In Sloot en Plas* schreeft ge over de Alpensalamander. Nu heb ik er een 15 ongeveer gevangen, allemaal in een sloot, terwijl ik 2 gewone kleine salamanders ving. ook in die sloot. Daar u in uw boekje vroeg te schrijven waar ze gevonden worden, kan ik melden dat ik ze te Assen ving.

Assen.

M. KOPPINS,
v. d. Feldspark 8.

Correspondentie.

J. P. te 's Gravenhage. De boomklever broedt hier en daar in onze duinstreek; in de omgeving van Haarlem zelfs vrij veel. T.

Mej. D. E. te Brussel. De artikelen in *De Levende Natuur* blijven 't eigendom der schrijvers, de clichés behooren den uitgever toe. T.

Microscop.

Door omstandigheden te koop aangeboden: nieuw Microscop, prachtig instrument. Statief VI^a, Zeiss met cond. en irisyl.bl., rev. voor 3 obj., ocul. 2 en 4, microm. oc. 3 met micrometer, Objectief B en D. Koopprijs f150.—. Gemakkelijke betalingsconditiën.

Brieven franco bureau van dit blad.

Te koop aangeboden:

Een Aquarium, bij Mevrouw H. W. VAN DELDEN,
Amsterdam. Weteringsschans 22^a.

Prijslijstje.

Landsalamander, <i>Salamandra maculosa</i>	f 0,50
Moorsalamander, „ <i>atra</i>	„ 1,30
Gemarmerde salamander, <i>Molge marmoratus</i>	„ 2,50
Alpensalamander, „ <i>alpestris</i>	„ 0,25
Kamsalamander, „ <i>cristatus</i>	„ 0,12
Geelbuikpad, <i>Bombinator pachypus</i>	„ 0,40
Knofookpad, <i>Pelobatus fuscus</i>	„ 0,50
Zwarte axolotl Larvenvorm, <i>Amblystema mexicanum</i> „	3,—
Smaragdhagedis, Dalmatische grootte, <i>Lacerta viridis</i> „	0,75
Hazelworm, <i>Anguis fragilis</i>	f 0,30 en „ 0,50
Muurhagedis, <i>Lacerta muralis</i>	„ 0,40

Amsterdam.

H. JAGER,
Egelantierstraat 147.